Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Scil na Scríbhneoireachta:

Cruinneas, Saibhreas agus Cruthaitheacht

EFG Gaeilge T1 2024/25

Seisiún 3

CC BY NC

Intinní Foghlama

Ag deireadh seisiúin a trí beidh tuiscint níos doimhne againn ar:

- conas cruinneas agus saibhreas scríbhneoireachta a fhorbairt le straitéisí agus le haiseolas éifeachtach.

Dea-fhoghlaimeoir na Gaeilge

'Cuireann foghlaimeoirí éifeachtacha na Gaeilge **an-fháilte roimh cheartúcháin** ar mhaithe le dul chun cinn a dhéanamh sa teanga agus a bheith **gníomhach leis na ceartúcháin** a chur i bhfeidhm.'

(Ní Chlochasaigh, 2014)

Cruinneas na Gaeilge

Déantar cailciú ar na botúin agus is deacair ruaig a chur orthu.

(Selinker, 1972; Ó Ceallaigh, 2013)

Dar le taighdeoirí, go hidirnáisiúnta, bíonn idirtheanga á labhairt ag daltaí tumoideachais.

(Aistrithe ó Lyster, 2007)

Dea-chleachtas: Guth an Mhúinteora

Cé na **straitéisí** atá agat chun **cruinneas na Gaeilge** a chur chur cinn i do sheomra ranga féin?

Cur Chuige i leith na Gramadaí sa Rang Tumoideachais

Béim ar fhoirm **agus** ar bhrí na bhfocal

Na rialacha a mhúineadh go sonrach

Teagasc Foirm Dhírithe

Aiseolas Ceartaitheach

(Lightbown & Spada, 2013; Ní Aogáin & Ó Duibhir, 2018)

Na Rialacha a Mhúineadh go Sonrach

Canva.com

Bain Súp as!

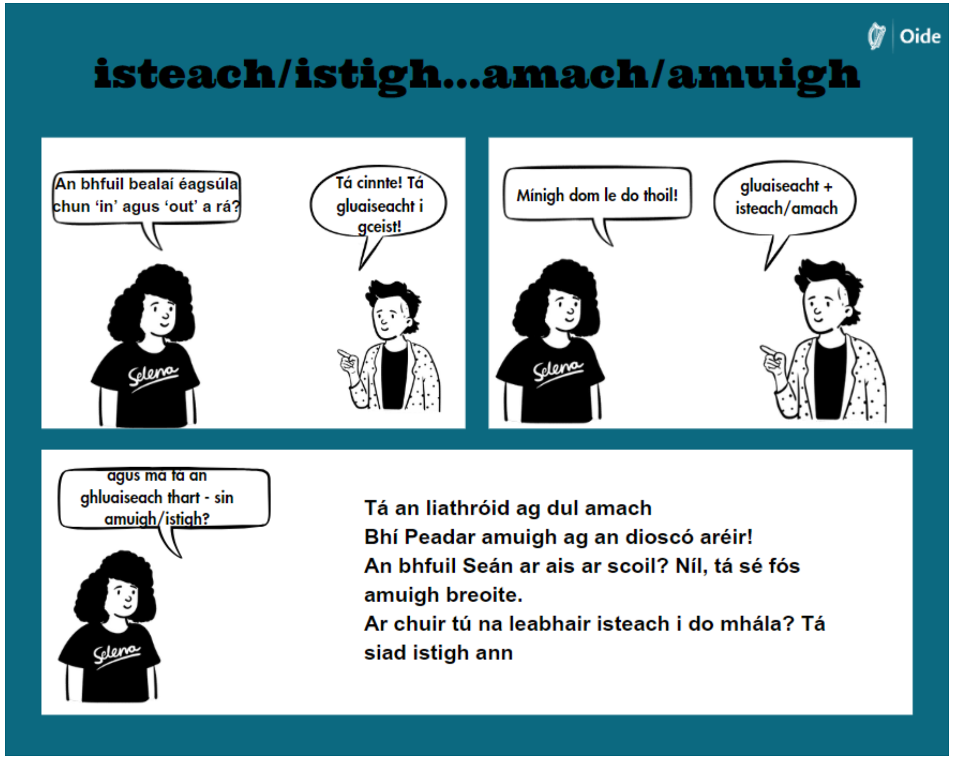

An Cruinneas - Acmhainní ar Líne

[NASC]

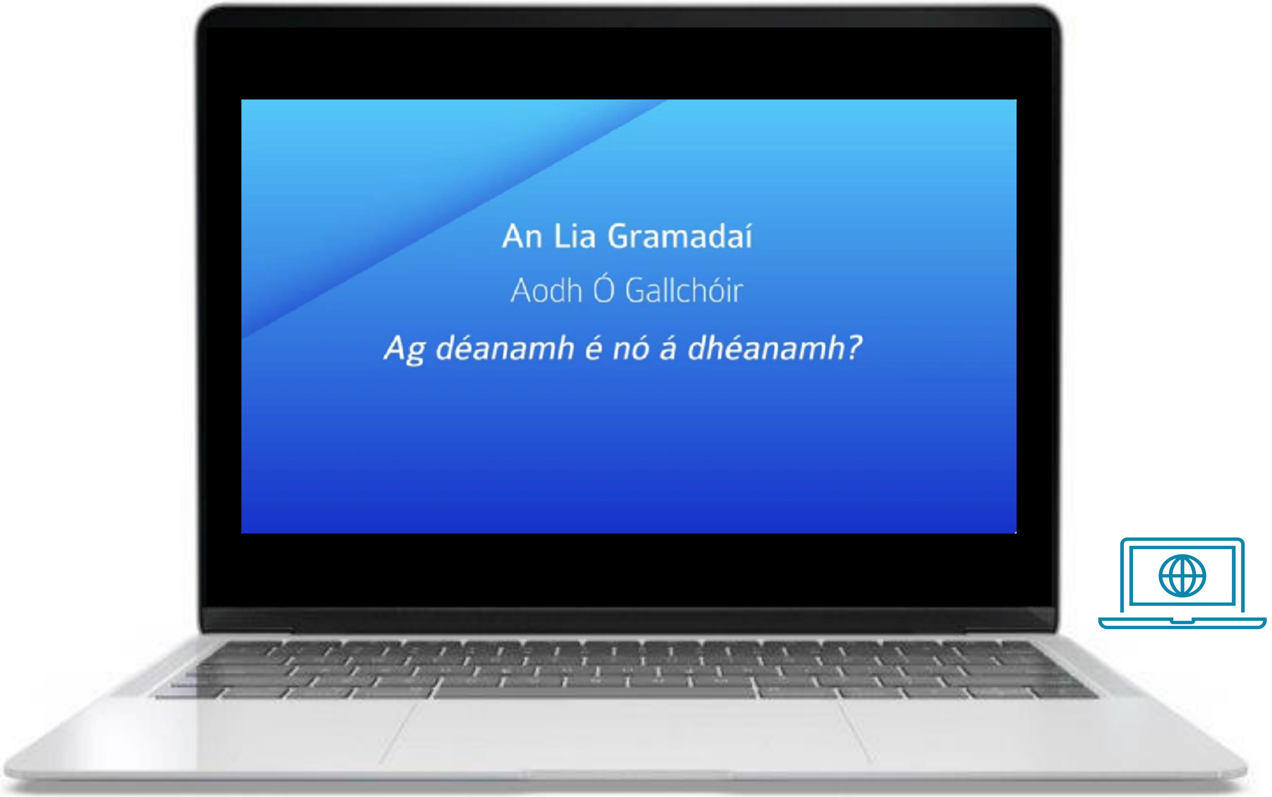

[NASC]

Saibhreas na Gaeilge
Dúshlán Romhainn go Léir!

Oide

An féidir libh Gaeilge níos dúchasaí a chur ar na nathanna seo?

- Ó mo Dhia
- As barr mo chinn
- An sop deireanach
- An bhfuil muid ar an leathanach céanna
- Smaoineamh iontach
- Tá m’aigne déanta suas agam
- Tá tú ag breathnú go hálainn
- Ag smaoineamh taobh amuigh de bhosca

Oide

Saibhreas na Gaeilge

- A thiarcais! A mhaighdean!
- As mo sheasamh
- B’shin buille maraithe na muice
- Ar comhtharrac lena chéile
- An-smaoineamh is ea an méid sin
- Tá m’aigne socraithe

Ollscoil Mhá Nuad & TG4

Ros na Rún

NASC

Céard é an tAiseolas Ceartaitheach?

Aiseolas ón múinteoir nó scoláire

Dírítear aird an scoláire ar **bhotúin ghramadaí.**

Spreagann an scoláire chun **an fhoirm chruinn a úsáid**.

Úsáid i gcaoi chorásach ar bhonn leanúnach

Athmhúnluithe → Leideanna

Athmhúnluithe

Tá dhá aintín agam.

Tá beirt aintíní agat. Úsáidimid na huimhreacha pearsanta nuair a bhíonn daoine á gcomhaireamh.

Leideanna

Tá trí uncail agam.

Cén saghas uimhreacha a úsáidimid nuair a bhíonn daoine á gcomhaireamh.

Ní thuigim tú!

Gabh mo leithscéal!

Trí uncail?
(athrá ar an mbotún agus tuin chainte athraithe)

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Tairbhe an Aiseolais Cheartaithigh

Tugann Aiseolas Ceartaitheach deis don dalta bearna a thabhairt faoi deara idir a t(h)eanga féin (idirtheanga an dalta) agus teanga an cheartaitheora nó an teanga chruinn.

(aistrithe ó Schmidt & Frota, 1986)

Feachtas na Méimeanna

https://tinyurl.com/feachtas

Nasc

Feachtas na bPóstaer (Gaelcholáiste)

Príomhoide na scoile

Ag Freastal ar Fhoghlaimeoirí Araon

Oide

Tá gach scoláire difriúil

Cumas

Scileanna

Suim san obair

Luas oibre

Aibíocht

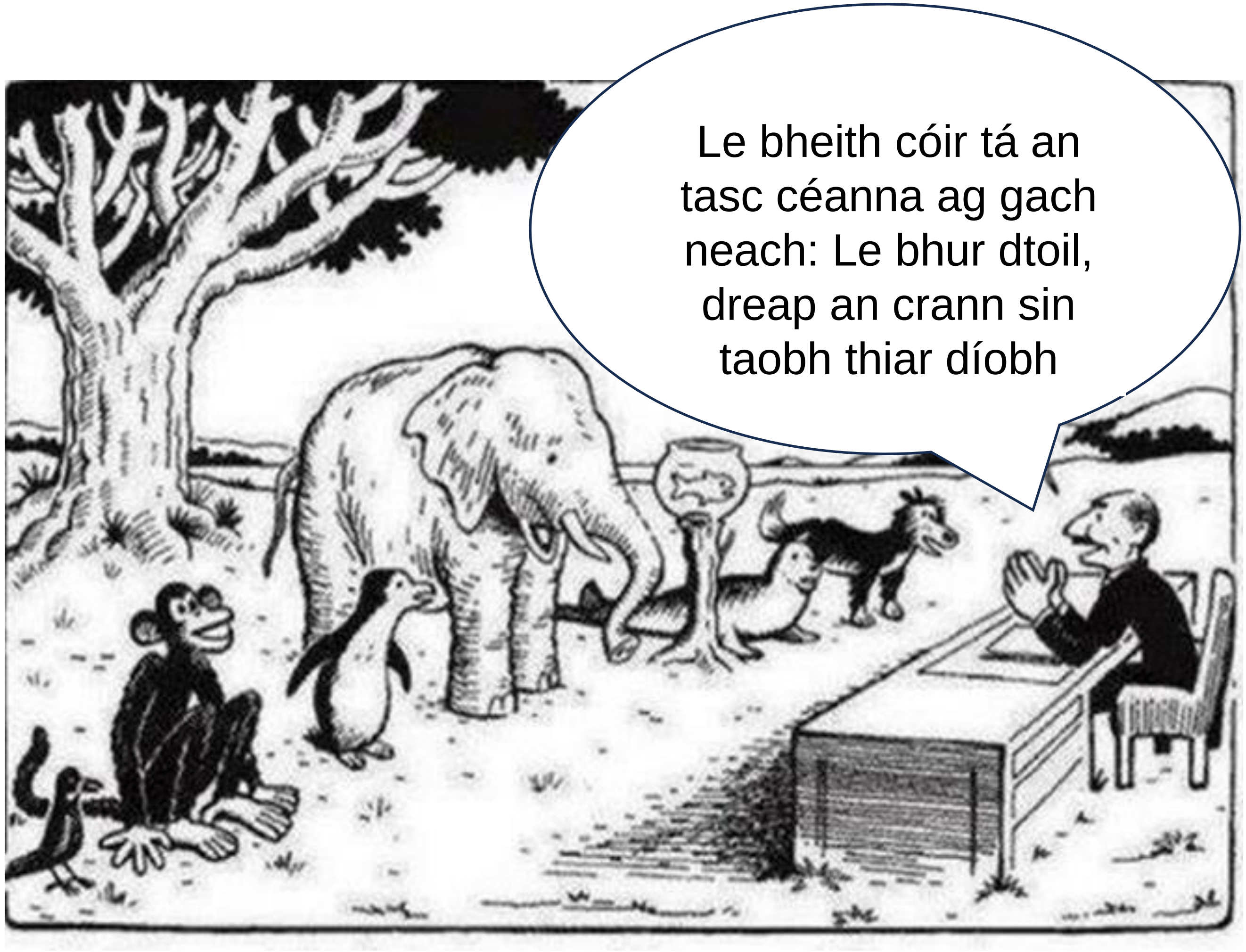

Roghchlár Féideartha

Tasc:

Cruthaigh do roghchlár féin bunaithe ar an dán 'Na Rudaí Beaga' le Ciara Ní É.

https://tinyurl.com/litriochtbheil

www.slidesmania.com

Aiseolas: ag baint Leas as Ríomhphunanna

Aiseolas ó bhéal agus aiseolas scríofa	Intinní Foghlama agus Critéir Ratha	Íomhánna	Aistriúchán
Léitheoir Tumthach	Cumarsáid le tuismitheoirí	Machnamh	Cúinne Cruinnis/Stór Saibhris

Súil Siar

Chabhraigh an forbhreathnú linn cur lenár dtuiscint ar:

- conas cruinneas agus saibhreas scríbhneoireachta a fhorbairt le straitéisí agus le haiseolas éifeachtach.

Intinní Foghlama

Chabhraigh an forbhreathnú linn cur lenár dtuiscint ar:

- an bpunann teanga mar áis fhoghlama
- chruthaitheacht agus conas is fearr freastal uirthi
- phróiseas na scríbhneoireachta, seánraí/frámaí/ócáidí
- an litríocht bhéil/áitiúil agus an próiseas scríbhneoireachta
- conas cruinneas agus saibhreas scríbhneoireachta a fhorbairt le straitéisí agus le haiseolas éifeachtach.

Oide

Oide

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Lean muid ar @Oide_PP_Gaeilge

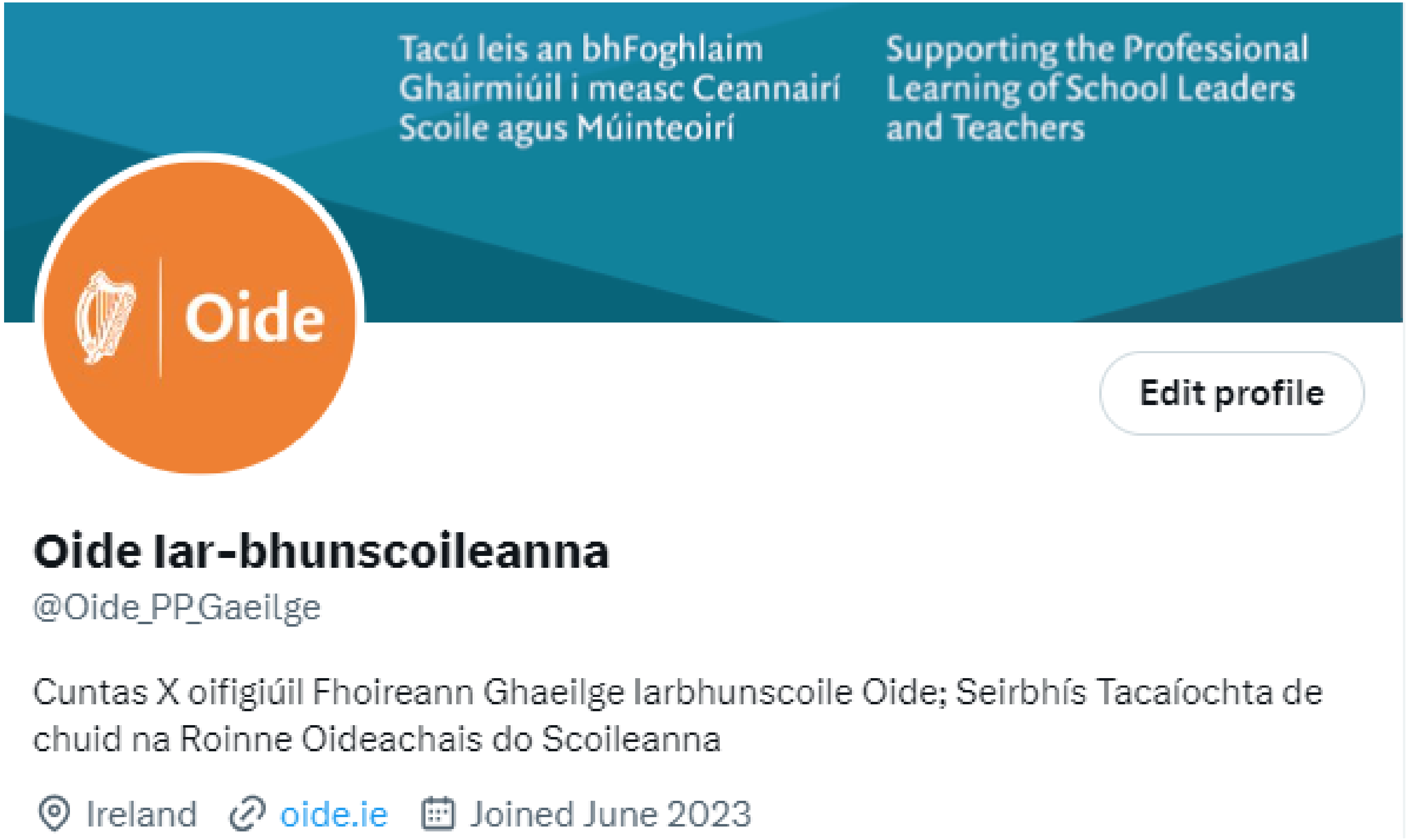

Liosta Seachadta

Cén luach a bhaineann le clárú dár liosta seachadta?

- Cor poist rialta ó fhoirne na Gaeilge agus an GhaelAonaid
- Freagraí mionsonraithe ar cheisteanna reatha ó mhúinteoirí
- Nuacht agus uasdátuithe ó Oide agus ó pháirtithe leasmhara.

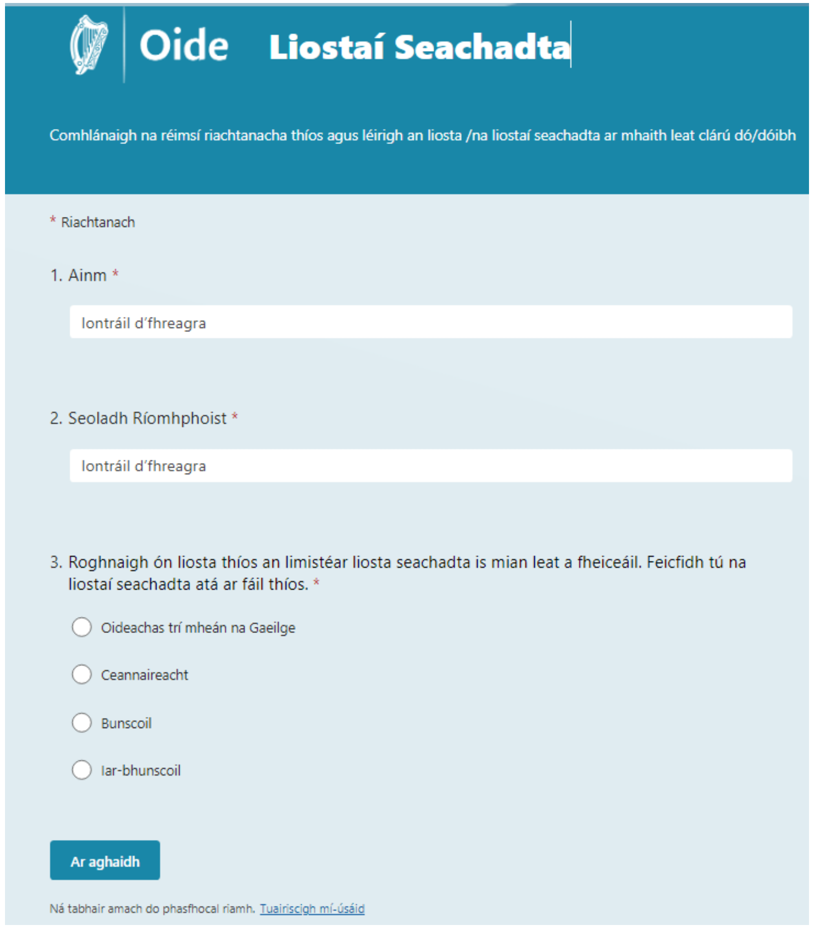
Oide Liostaí Seachadta

Comhlánaigh na réimsí riachtanacha thíos agus léirigh an liosta /na liostaí seachadta ar mhaith leat clárú dó/dóibh

* Riachtanach

1. Ainm *

Iontráil d'fhreagra

2. Seoladh Ríomhphoist *

Iontráil d'fhreagra

3. Roghnaigh ón liosta thíos an limistéar liosta seachadta is mian leat a fheiceáil. Feicfidh tú na liostaí seachadta atá ar fáil thíos. *

- Oideachas trí mheán na Gaeilge
- Ceannaireacht
- Bunscoil
- Iar-bhunscoil

Ar aghaidh

Ná tabhair amach do phasfhocal riamh. Tuairiscigh mí-úsáid

http://tinyurl.com/LiostaGagusGA

Socruithe Athbhreithnithe MRBnna

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta
National Council for Curriculum and Assessment

Socruithe athbhreithnithe maidir le Measúnuithe Rangbhunaithe a chur i gcrích

Meán Fómhair 2024

Cohórt Scoláirí 2022 – 2025 (an scoláire sa tríú bliain in 2024/2025)

Cuireadh isteach ar thréimhse foghlama an scoláire in 2020 agus in 2021 de bharr gur dúnadh scoileanna chun srian a chur ar an bpaindéim COVID-19. In ainneoin iarrachtaí móra na múinteoirí agus na scoileanna chun tionchar na scolaíochta trína chéile a mhaolú, fuair scoláirí taithí éagsúil ar an bhfoghlaim.

NB: Sa chomhthéacs seo, is iad na socrúcháin mheasúnaithe athbhreithnithe a cuireadh i bhfeidhm don bhliain 2023/24 a bheidh i bhfeidhm i gcónaí don scoláire sa tríú bliain sa scoilbhliain 2024/25.

- Beidh íosmhéid de Mheasúnú Rangbhunaithe amháin le cur i gcrích ag gach scoláire i ngach ábhar agus Measúnú Rangbhunaithe amháin i ngach gearrchúrsa. Ní bheidh Tascanna Measúnaithe le déanamh ag scoláirí ón gcohórt sin.
- Is faoi na scoileanna atá sé, cinneadh a dhéanamh cibé Measúnú Rangbhunaithe amháin nó dhá Mheasúnú Rangbhunaithe a dhéanamh i ngach ábhar.
- Mar sin féin, beidh roinnt eisceachtaí ag baint leis na roghanna a dhéanfaidh na scoileanna:
  - chun a chinntiú go ndéanfar measúnú ar scileanna cumarsáide ó bhéal, ní mór do na scoláirí **Measúnú Rangbhunaithe 1: Cumarsáid ó Bhéal** sna **Nuatheangacha Iasachta** a chomhlánú mar aon le **Measúnú Rangbhunaithe 2: Ag Idirghníomhú trí Ghaeilge** sa **Ghaeilge.**
  - toisc go bhfuil siad ceangailte i ngach cás leis an scrúdú deiridh san ábhar, ní mór do na scoláirí atá i mbun staidéir ar **Amharc-ealaín, Eacnamaíocht Bhaile, Ceol, Teicneolaíocht Fheidhmeach, Innealtóireacht, Grafaicí** agus **Teicneolaíocht Adhmaid Measúnú Rangbhunaithe 2 a dhéanamh.**
- San Amharc-Ealaín, de ghnáth ní mór Measúnú Rangbhunaithe amháin a chur i láthair in 3T. Tarscaoiltear an riachtanas sin i gcás scoláire sa tríú bliain in 2024/25.
- Sa ghearrchúrsa Corpoideachais, caithfidh an scoláire sa tríú bliain in 2024/25 íosmhéid de Mheasúnú Rangbhunaithe amháin a chur i gcrích.

Tabhair faoi deara le do thoil, go bhfuil an dáta deiridh le haghaidh chur i gcrích MRB1 i ngach ábhar i mí na Bealtaine 2024, caite anois.

1

https://ncca.ie/media/z1ils2qq/cba-key-dates-2024-2025_ga.pdf

Aiseolas

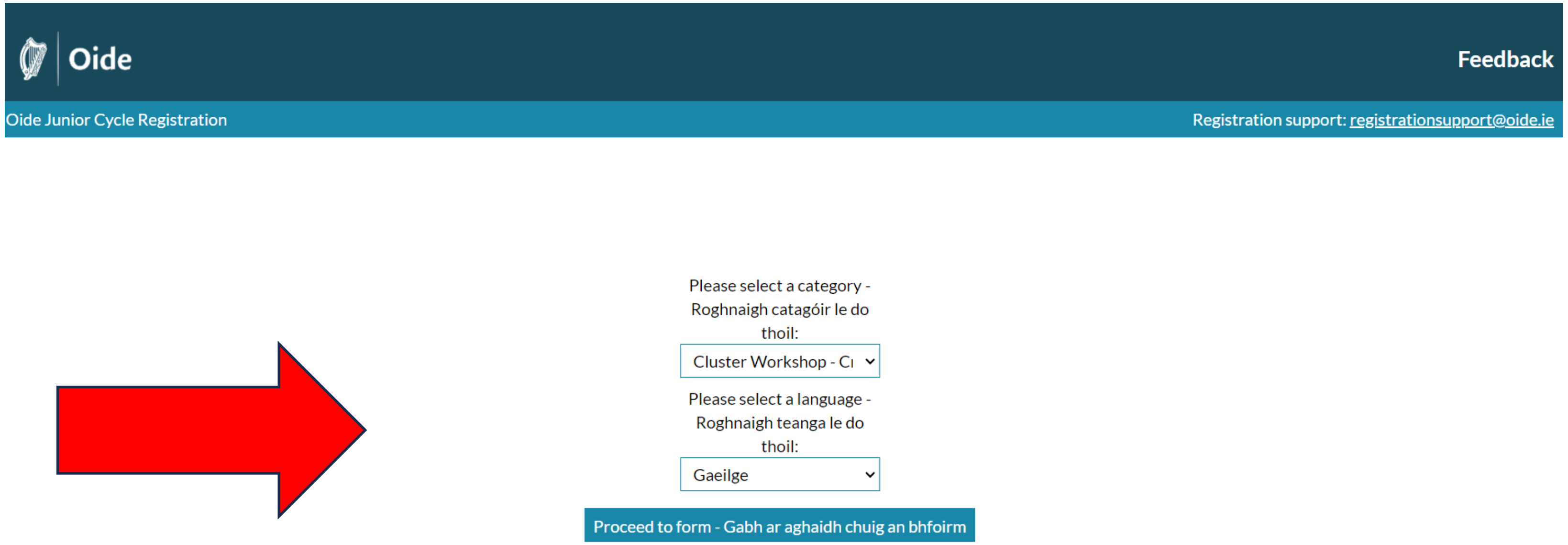

Oide
Feedback
Oide Junior Cycle Registration
Registration support: registrationsupport@oide.ie
Please select a category - Roghnaigh catagóir le do thoil:
Cluster Workshop - Cı
Please select a language - Roghnaigh teanga le do thoil:
Gaeilge
Proceed to form - Gabh ar aghaidh chuig an bhfoirm

Tagairtí

An Chigireacht, An Roinn Oideachais agus Scileanna (2022). *Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022: Creat Cáilíochta d'Iar-Bhunscoileanna*, ar fáil ag: https://www.gov.ie/ga/foilsiuchan/ag-breathnu-ar-an-scoil-againne/

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (2023). *Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí: Scoileanna a fheidhmíonn trí mheán na Gaeilge (T1)* (www.ncca.ie) ar fáil ag: https://curriculumonline.ie/getmedia/9cedf202-4817-4ad5-ad37-8d3c97cfde65/Specification-for-Junior-Cycle-Irish-English-medium-schools_T2-IV.pdf

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (2023). *An Ghaeilge sa tSraith Shóisearach: Scoileanna a fheidhmíonn trí mheán na Gaeilge (T1): Treoirlínte don Mheasúnú Rangbhunaithe agus don Tasc Measúnaithe*, ar fáil ag: https://www.curriculumonline.ie/getmedia/dbfe6af7-78ad-4ada-855b-5fc5660771d6/Treoirlinte_Measunaithe_T1_MF2023.pdf

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (2022). Punann teanga an scoláire: Treoirlínte don scoláire

Barrett, H. (2010). Balancing the Two Faces of ePortfolios. Educação, Formação & Tecnologias, 3(1), 6-14. [Ar líne ag https://www.google.com/search?q=%22Balancing+the+Two+Faces+of+ePortfolios.%22&rlz=1C1CHBD_enIE878IE878&oq=%22Balancing+the+Two+Faces+of+ePortfolios.%22&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyBggAEEUYOTIGCAEQABge0gEIMTk5OWowajeoAgCwAgA&sourceid=chrome&ie=UTF-8 Dáta 29 Aibreán 2024.

EUfolio. (2015). *ePortfolio implementation guide for policymakers and practitioners*. Retrieved October 15, 2015, ó https://eufolioresources.files.wordpress.com/2015/03/eportfolio-implementation-guide_en.pdf.

Gibbons, P. (2015). *Scaffolding language, scaffolding learning: teaching English language learners in the mainstream classroom.* (Second edition: Heinemann).

Hattie & Clarke (2008). *The Core Collaborative*. https://thecorecollaborative.com/how-to-co-construct-success-criteria-in-education/

Lightbown, P. & Spada N. (2013). *How Languages are Learned 4th edition* - Oxford Handbooks for Language Teachers. Oxford University Press

Tagairtí

Ní Aogáin & Ó Duibhir (2018). *Iniúchadh ar an tionchar a bhíonn ag aiseolas ceartaitheach ar chruinneas Gaeilge daltaí tumoideachais* ar fáil ag https://issuu.com/micireland/docs/tumoideachas_conference_proceedings_2018/s/14463559

Ní Chlochasaigh, K. (2014). *Staidéar ar Fhoghlaimeoirí Éifeachtacha na Gaeilge ar an Dara agus ar an Tríú Leibhéal.* PhD sa Teangeolaíocht Fheidhmeach Institiúid Teicneolaíochta, Trá Lí.

Ní Chlochasaigh, K. (2016). *Foghlaimeoirí éifeachtacha na Gaeilge: Táid ann ach táid gann! Ról na foghlama comhtháite agus teangacha (FCÁT) i gcothú na dea-foghlama i gcás na Gaeilge*, lgh. 30-40. An Tumoideachas: Bua nó Dua: Ar fáil ag: https://www.cogg.ie/wp-content/uploads/an-tumoideachas-bua-no-dua.pdf

Ó Ceallaigh, T.J. (2013). *Immersion Education: A Critical Examination of Teachers' Perspectives and Practices*, Tráchtas PhD, Ollscoil na hÉireann, Corcaigh: Scoil an Oideachais.

Tedick, D. J., & Lyster, R. (2020). *Scaffolding language development in immersion and dual language classrooms*. Routledge.

TSCS, 2023, Gaeilge Statements 2023/2024, Phase 3, le fáil ag http://jcsp.ie/resources

Selinker, L. (1972). Interlanguage. Product Information International Review of Applied Linguistics in Language Teaching, 10, 209-241. http://dx.doi.org/10.1515/iral.1972.10.1-4.209

Schmidt, R., & Frota, S. (1986). *Developing basic conversational ability in a second language: A case study of an adult learner*. In R. Day (Ed.), Talking to learn: Conversation in second language acquisition (pp. 237-369). Rowley, MA: Newbury House

Wiliam, D., & Leahy, S. (2012). *From Teachers to Schools: Scaling up Professional Development for Formative Assessment*. Sage. Ed. 2. DOI:10.4135/9781446250808.n4

Oide

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Focal Buíochais

Is féidir teagmháil a dhéanamh le Foireann Ghaeilge *Oide* trí ríomhphost a chur chuig eolas@oide.ie agus 'Gaeilge Iar-bhunscoil' a chur mar líne ábhair.

Lean muid: @Oide_PP_Gaeilge_

CC BY NC